

XIX WZD w Czarnej Białostockiej

Obchody 28 rocznicy Sierpnia oraz podsumowanie manifestacji o Godną Pracę i Godną Emeryturę były motywem przewodnim wyjazdowego XIX Walnego Zebrania Delegatów Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność”, które odbyło się 6 września w Czarnej Białostockiej.

Delegacji przybyli na XIX WZD w Czarnej Białostockiej rozpoczęli obrady mszą świętą, podczas której kapelan białostockiej Solidarność ks. Andrzej Rogoziński w swoim kazaniu przypomniał zgromadzonym

przesłanie, jakim powinna kierować się „Solidarność”, tak jak nauczał nas Sługa Boży Papież Jan Paweł II. Po mszy świętej delegaci i zgromadzeni goście złożyli wiązanki kwiatów pod pomnikiem Jana Pawła II.

W części roboczej obrad WZD nawiązywano do obchodów 28 rocznicy powstania NSZZ „Solidarność” oraz podsumowano przebieg manifestacji w Warszawie o Godną Pracę i Godną Emeryturę. Władze Zarządu Regionu przedstawiły szczegółowe sprawozdania ze swojej działalności

w obecnej kadencji, odbyło się to po raz pierwszy w formie multimedialnej. Po bieżącej dyskusji delegacji w głosowaniach przyjęli szereg uchwał stanowisk i apeli.

Jako że, obrady XIX WZD zbiegły się ze świętowaniem przez nasz Związek 28 rocznicy jego powstania, organizatorzy nie zapomnieli o jego świątecznym charakterze i na zakończeniu przygotowali piknik z ogniskiem, grillem i kiełbaskami.

MM.

**BIULETYN
INFORMACYJNY
JEST PISMEM
WEWNĄTRZZWIĄZKOWYM**

**Adresy Oddziałów
Zarządu Regionu Podlaskiego
NSZZ „Solidarność”**

1. Region Podlaski
Oddział w Bielsku Podlaskim
17-100 Bielsk Podlaski
ul. Kościelna 4a
tel. 0-85 730-28-92
2. Region Podlaski
Oddział w Hajnówce
17-200 Hajnówka
ul. 3 Maja 24
tel. 0-85 682-43-05
3. Region Podlaski
Oddział w Czarnej Białostockiej
16-020 Czarna Białostocka
ul. Torowa 15
tel. 0-85 710-28-82
4. Region Podlaski Oddział w Łapach
18-100 Łapy
ul. Armii Krajowej 1
tel. 0-85 715-29-03
5. Region Podlaski
Oddział w Siemiatyczach
17-300 Siemiatycze
ul. Pałacowa 19
tel./fax 0-85 655-31-41
6. Region Podlaski Oddział w Grajewie
19-200 Grajewo
ul. Strażacka 4a
tel. 0-86 272-27-31
7. Region Podlaski Oddział w Sokółce
16-100 Sokółka
ul. Piłsudskiego 8
tel. 0-85 711-21-10
8. Region Podlaski Oddział w Mońkach
19-100 Mońki
ul. Białostocka 25
tel. 0-85 716-26-44
9. Region Podlaski
Oddział w Dąbrowie Białostockiej
16-200 Dąbrowa Białostocka
ul. Tysiąclecia P.P. 4
tel. 0-85 712-11-25
10. Region Podlaski
Oddział w Suwałkach
16-400 Suwałki
ul. Kościuszki 32
tel. 0-87 566-29-00
fax 566-71-06
11. Region Podlaski
Oddział w Augustowie
16-300 Augustów
Rynek Zygmunta Augusta 9
tel. 0-87 643-52-61

Konto ZR Podlaskiego

BGŻ SA O/Białystok

9120300045111000000731690

Z PRAC XIX WZD

**APEL NR 1/2008
XIX WALNEGO ZEBRANIA DELEGATÓW REGIONU PODLASKIEGO
NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”**

Walne Zebranie Delegatów Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność” wzywa rządzącą koalicję PO – PSL do realizacji zapowiadanej reformy polskiego szkolnictwa. Domagamy się radykalnego zwiększenia wynagrodzeń nauczycieli, utrzymania dotychczasowych uprawnień nauczycieli do wcześniejszej emerytury oraz wymiaru pensum na nie zmienionym poziomie, przeznaczenia większych nakładów finansowych na oświatę w roku przyszłym, dokonania podwyżek płac w grupie pracowników administracji i obsługi szkół.

**STANOWISKO NR 1/2008
XIX WALNEGO ZEBRANIA DELEGATÓW REGIONU PODLASKIEGO
NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”**

Walne Zebranie Delegatów Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność”, w 28 rocznicę podpisania porozumień sierpniowych i powstania „Solidarność”, oddaje hołd wszystkim bohaterom Sierpnia 1980 roku, którzy przyczynili się do zwycięstwa Solidarności i do odzyskania wolności naszej Ojczyzny.

WZDR dziękuje także tym wszystkim, którzy – niezależnie od prezentowanych dziś poglądów, barw politycznych oraz zajmowanego w społeczeństwie miejsca – byli współautorami zwycięstwa wolności nad komunizmem. Ich postawy i rzeczywistą rolę na drodze do przemian wolnościowych pozostawiamy historii.

**STANOWISKO NR 2/2008
XIX WALNEGO ZEBRANIA DELEGATÓW REGIONU PODLASKIEGO
NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”**

Walne Zebranie Delegatów Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność” wyraża sprzeciw wobec kolejnej próby liberalizacji przepisów prawa pracy, zmierzającej do pogorszenia dotychczasowej sytuacji pracowników i ich rodzin.

Projekty nowelizacji Kodeksu pracy przewidujące m.in.: możliwość zmiany umowy o pracę na umowę cywilną, rezygnację z prowadzenia ewidencji czasu pracy, brak ochrony kobiet w ciąży przed wypowiedzeniem stosunku pracy, pozbawiają pracowników ich godności i naruszają zasady sprawiedliwości społecznej.

WZDR domaga się także podniesienia płacy minimalnej do poziomu 50% przeciętnego wynagrodzenia, co zmniejszy wysoki poziom rozwarstwienia płac w naszym kraju, w czym niechlubnie przodujemy w stosunku do innych krajów UE.

**STANOWISKO NR 3/2008
XIX WALNEGO ZEBRANIA DELEGATÓW REGIONU PODLASKIEGO
NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”**

Walne Zebranie Delegatów Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność” wyraża zaniepokojenie planami Rządu, zmierzającymi do pozbawienia uprawnień do wcześniejszych emerytur wielu grup zawodowych. Działania Rządu zmierzające do zniesienia uprawnień do obniżonego wieku emerytalnego dla osób zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze naruszają zasadę praw nabytych i podważają zaufania obywateli do organów państwa.

WZDR postuluje zachowanie trybu negocjacyjnego dotyczącego emerytur pomostowych w Komisji Trójstronnej na zasadzie współpracy partnerów społecznych.

**STANOWISKO NR 4/2008
XIX WALNEGO ZEBRANIA DELEGATÓW
REGIONU PODLASKIEGO NSZZ
„SOLIDARNOŚĆ”**

Walne Zebranie Delegatów Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność” domaga się od samorządu województwa podlaskiego uwzględnienia w budżecie województwa dofinansowania do przewozów pasażerskich PKP na terenie naszego województwa na poziomie, co najmniej 2008 roku z uwzględnieniem stopnia inflacji oraz wzrostu cen nośników energii i kosztów dostępu do infrastruktury oraz zapewnienia godziwych płac pracownikom związanym z obsługą przewozów regionalnych.

WZDR domaga się również utrzymania obecnej liczby połączeń PKP w przewozach regionalnych, ponieważ kolejne zmniejszenia spowoduje negatywne skutki społeczne oraz utratę miejsc pracy.

**STANOWISKO NR 5/2008
XIX WALNEGO ZEBRANIA DELEGATÓW
REGIONU PODLASKIEGO NSZZ
„SOLIDARNOŚĆ”**

Walne Zebranie Delegatów Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność” protestuje przeciwko naruszaniu integralności terytorialnej Gruzji. Jednocześnie wyrażamy współczucie wszystkim poszkodowanym w wojnie oraz rodzinom ofiar działań zbrojnych.

WZDR apeluje do członków i struktur naszego Związku o pomoc humanitarną dla Gruzji. Wpłaty można kierować na rachunek bankowy Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Nr 89 1020 1811 0000 0202 0014 6506 z dopiskiem „Pomoc dla Gruzji”.

**STANOWISKO NR 6/2008
XIX WALNEGO ZEBRANIA DELEGATÓW
REGIONU PODLASKIEGO NSZZ
„SOLIDARNOŚĆ”**

Walne Zebranie Delegatów Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność” dziękuje wszystkim członkom NSZZ „Solidarność” z Regionu Podlaskiego, którzy uczestniczyli w manifestacji w dniu 29.08.2008r. w Warszawie, która odbyła się w ramach kampanii „Godna Praca – Godna Emerytura – Godne Życie”.

WZDR udziela poparcia dla dalszych działań Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” mających na celu wyegzekwowanie zgłaszanych podczas manifestacji postulatów.

**UCHWAŁA NR 1/2008
XIX WALNEGO ZEBRANIA DELEGATÓW
REGIONU PODLASKIEGO NSZZ
„SOLIDARNOŚĆ”**

W celu zapewnienia szerszego dostępu do informacji związkowej wszystkim członkom NSZZ „Solidarność” Regionu Podlaskiego Walne Zebranie Delegatów zobowiązuje Zarząd Regionu do prenumeraty „Tygodnika Solidarność” po jednym egzemplarzu dla każdej Organizacji Zakładowej, która na bieżąco opłaca składki zgodnie z Uchwałą finansową Krajowego Zjazdu Delegatów.

Czarna Białostocka, 06.09.2008r.

**Przewodniczący WZDR
Eugeniusz Stepanczuk**

Podziękowania

Prezydium Zarządu Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność” kieruje słowa uznania i składa podziękowania tym wszystkim reprezentantom struktur związkowych naszego regionu, którzy uświetniając uroczystości organizowane przez nasz Związek, wystawiają swoje Poczty Sztandarowe.

Wasza obecność w tych uroczystościach, świadczy o naszej jedności i przywiązaniu do tradycji patriotycznej, której zawsze jesteśmy wierni. Szczególne podziękowania składamy Pocztom Sztandarowym z niżej wymienionych organizacji:

- OZ BISON-BIAL S.A.,
- OZ ZPB FASTY
- OZ BIAZET S.A.
- OZ MPEC Białystok Sp. z o.o.

- OZ Służby Zdrowia
  - OM PKP
  - OM Zakładu Energetycznego Białystok S.A.
  - OZ KPKM Sp. z o.o.
  - OZ Jubilat
  - OZ SM Rodzina Kolejowa
  - OZ INSTAL S.A. Białystok
  - OZ Wodociągi Białostockie Sp. z o.o.
  - OZ Zakładu Gazowniczego w Białymstoku
  - OZ ZNTK Łapy
  - OZ Zakładów Przemysłu Mięsnego Białystok
  - OM Pracowników Oświaty i Wychowania Białystok
- oraz przedstawicielom Oddziałów Zarządu Regionu w:
Siemiatyczach, Łapach, Sokółce, Grajewie, Czarnej Białostockiej, Hajnówce, Mońkach i Suwałkach.

W rocznicę Sierpnia

W 28 rocznicę podpisania Porozumień Gdańskich w białostockim kościele pw. Św. Kazimierza odprawiona została uroczysta msza św. w intencji Ojczyzny i „Solidarności”.

Mszę celebrowali białostoccy kapłani pod przewodnictwem Metropolity Białostockiego ks. Arcybiskupa Edwarda Ozorowskiego. Kazanie wygłosił kapelan białostockiej Solidarności ks. Andrzej Rogoziński. W uroczystościach udział wzięli przedstawiciele władz rządowych i samorządowych województwa podlaskiego oraz parlamentarzysty. Uroczystościom towarzyszyła wystawa dokumentująca wydarzenia rocznicowe przygotowania przez Instytut Pamięci Narodowej i Archiwum Państwowe w Białymstoku. Pomimo deszczowej pogody, na uroczystości licznie przybyli członkowie związku, uczestnicy wydarzeń sierpniowych, młodzież oraz poczty sztandarowe. Obchody zakończono złożeniem kwiatów pod pomnikiem białostockiej „Solidarności”. Do zgromadzonych na obchodach, przemówienie wygłosił Przewodniczący Zarządu Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność” Józef Mozolewski.

Szanowni Państwo!

Dzień 31 sierpnia to dzień szczególny w naszej historii, kiedy to Międzyzakładowy Komitet Strajkowy i Komisja Rządowa podpisały w Stoczni Gdańskiej porozumienie skupione wokół znanych nam 21 postulatów. Porozumienie to dawało ogromną nadzieję na szybką poprawę sytuacji społeczno-gospodarczej, jak i politycznej w naszym kraju. W tym dniu narodziła się „Solidarność”, która dała nadzieję Polsce i Światu. Powstanie NSZZ „Solidarność” to przełomowe wydarzenie w historii naszego

narodu, oraz w dziejach Europy, „Solidarność” otworzyła bramy wolności w krajach zniewolonych systemem totalitarnym, zburzyła mur berliński i przyczyniła się do zjednoczenia Europy rozdzielonej od czasów II wojny światowej na dwa bloki. Przyczyniła się do tego, że Polacy i inne narody zdławione przez komunizm odzyskały niepodległość, zaś każdy z nas wolność. Nie wolno nam nigdy tego zatrzeć w pamięci. To wydarzenie należy do dziedzictwa narodowego. Wszyscy zdajemy sobie sprawę z tego, że powstanie NSZZ „Solidarność” byłoby niemożliwe bez Ojca Świętego Jana Pawła II. To dzięki jego nauczaniu, postawie i bezgranicznemu przekonaniu, że dobro zawsze zwycięża, nie czuliśmy się samotni i opuszczeni. Podczas pierwszej pielgrzymki do Polski w 1979 roku, na placu Zwycięstwa w Warszawie padły słynne słowa „Niech zstąpi Duch Twój! Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi. Tej ziemi!” Był to sygnał, że zbliża się czas wielkich przemian. Te wydarzenia spowodowały, że ludzie zaczęli wierzyć, że do Polski wraca normalność. Społeczeństwo przestało się bać, odważnie wyrażano swoje poglądy, czytano zaka-

zaną literaturę, odkrywano prawdziwą historię Polski. Ukazywały się pisma niezależne, w których m.in. przywracano pamięć zamordowanych przez komunistów bohaterów narodowych. Ale pozory względnej wolności trwały zaledwie 15 miesięcy. Komuniści udając, że godzą się na ustępstwa wobec społeczeństwa, przygotowywali się potajemnie do siłowego zdławienia „pokojoywej rewolucji „Solidarności”.

W dniu 13 grudnia 1981 roku Rada Państwa wprowadziła stan wojenny na całym obszarze Polski. Władze komunistyczne poprzez ten fakt wypowiedziały wojnę Solidarności wypowiadając, ją tym samym całemu narodowi polskiemu. Krwawo i brutalnie władza zabijała rodzącą się nadzieję ówczesnej Polski. Nastąpił czas prześladowań, aresztowań i zabójstw.

Wielu ludzi zapłaciło w tym czasie ogromną cenę, cenę cierpienia prześladowania, krwi oraz śmierci. Do nich należeli również kapłani, którzy stawali w obronie prawdy. Ks. Jerzy Popiełuszko, Ks. Stanisław Suchowolec, Ks. Stefan Niedzielak.

Jednak „Solidarność” jak i większość społeczeństwa polskiego nadziei na ostateczne zwycięstwo

nie straciła. Dzięki pracy ludzi w podziemiu oraz ich niepowstrzymaną aktywność przez kilka lat, pomimo delegalizacji i represjom, polscy robotnicy i cały naród okazali, w niespotykany sposób dotąd w całej historii, całkowity brak akceptacji dla rządów komunistycznych. 28 rocznica byłaby niemożliwa bez zdecydowanego sprzeciwu polskich robotników na Śląsku, Szczecinie, Lublinie w Gdańsku i wielu innych miastach w pamiętnym 1980 roku. Nie byłaby możliwa bez Solidarności, która wybrała drogę pokojowej walki o prawa człowieka i całego narodu. Wybrała także zasadę, jakże powszechnie wtedy akceptowaną, że nie ma wolności bez Solidarności, Solidarności z drugim człowiekiem, Solidarności przekraczającej różnego rodzaju bariery klasowe, światopoglądowe, kulturowe a nawet geograficzne, czego świadectwem była pamięć I KZD o losie naszych Wschodnich sąsiadów. Konsekwencją wyboru takich właśnie pokojowych metod, walki o społeczeństwo, wolnych obywateli i o demokratyczne państwo, były mimo cierpień ofiar i upokorzeń stanu wojennego i lat następnych – wydarzenia roku 1989, które

zapoczątkowały wielkie zmiany polityczne i społeczne w Polsce i Europie. Dziś patrzymy na wydarzenia z lat osiemdziesiątych z perspektywy zwycięstwa, które w roku 1989 przyniosło wolność i demokrację. Wielu z nas zadaje pytanie – czy warto było? Ale moim zdaniem tak postawione pytanie jest pytaniem bezzasadnym. Wszyscy wiemy, że warto było. Pozyskaliśmy prawdziwą wolność, wolność bez sąsiadów pukających we wschodnie ściany naszego domu, któremu na imię Polska. Te 28 lat, które minęły tak szybko dla Wielu z nas tutaj obecnych – to jakże ważna część życiorysu. Życiorysu pełnego osobistych wyrzeczeń, osobistych tragedii, życiorysu pełnego smaku upokorzeń, ale i życiorysu, w którym znalazły się wspaniałe sukcesy. Dzisiejsza uroczystość to święto Tych, dla których Solidarność to coś więcej niż hasło z encyklopedii.

Dla ludzi młodych te minione 28 lat, to historia czasem nawet niezbyt zrozumiała, historia brzmiąca jak bajka, to przecież zupełnie niewyobrażalne: sklepy bez towarów, nieczynne telefony, ulotki, konspiracja, milicyjne rewizje. 28 lat można zupełnie prosto powie-

dzieć – to kawał życia. Raz jeszcze na koniec chcę przywołać pamięć o moralnych przesłaniach „Solidarności” a także o naszych jakże często tragicznych doświadczeniach historycznych.

Pamięć ta winna dziś oddziaływać w większym stopniu na jakość polskiego życia zbiorowego, na styl uprawiania polityki czy jakiegokolwiek działalności publicznej, zwłaszcza takiej, która jest sprawowana na mocy społecznego wyboru i zaufania.

Szanowni Państwo, oddaję dziś i w tym miejscu hołd ludziom, którzy konsekwentnie, bez strachu, ale z rozważą, bez przemocy stworzyli Polski Sierpień, polską Solidarność i polską Wolność. Chylę czoło przed tymi, którzy w 1980 roku całemu narodowi, a jak się potem okazało – całej Europie i światu dali nadzieję. Dziękuję wszystkim ludziom „Solidarności” za ich niezłomną postawę za przekonania i poczucie odpowiedzialności. Dziękuję tym wszystkim, którzy walczyli o wolną Polskę, o to, by niemożliwe stało się możliwe. Dziękuję wszystkim obecnym. Przyjmijcie Państwo moje najwyższe wyrazy szacunku.

Marsz o godną pracę

W przeddzień rocznicy powstania NSZZ „S” ponad 40 tys. związkowców z całej Polski przemaszerowało ulicami Warszawy w ogólnopolskiej manifestacji.

29 sierpnia od rana na Placu Piłsudskiego gromadzili się związkowcy, którzy z całego kraju przybyli na ogólnopolską manifestację „Solidarności”. - Przybyliśmy do Warszawy. Żeby wspólnie w imieniu wszystkich, zwłaszcza tych najsłabszych, bronić praw pracowniczych, które próbuje się odbierać. Chcemy razem głośno zawołać, żeby wszyscy pracownicy w Polsce usłyszeli dzisiaj siebie - powiedział rozpoczynając manifestację Janusz Śniadek, przewodniczący KK NSZZ „S”.

Szef „S” przedstawił główne postulaty, z którymi związkowcy przyjechali do Warszawy. - Polscy pracownicy chcą i potrafią ciężko pracować, ale mają prawo oczekiwać i żądać godnej pracy. Pracy dobrze zorganizowanej, bezpiecznej i godziwie opłacanej. Pracy, po której na starość otrzymają godną emeryturę, a nie będą skazani na korzystanie z opieki społecznej - mówił Śniadek. Przewodniczący zaapelował do rządu i pracodawców, aby zgodnie z wielokrotnie składanymi deklaracjami w końcu podjęli

rzetelny dialog. - Od pracodawców domagamy się przestrzegania prawa pracy i prawa pracowników do zrzeszania się. (.) Od rządu domagamy się tworzenia praw według standardów europejskich. Od instytucji państwowych skuteczniejszej egzekucji tego prawa - powiedział przewodniczący.

Po przewodniczącym postulaty branz przedstawił: Maria Ochman, przewodnicząca Sekretariatu Ochrony Zdrowia, Stefan Kubowicz, przewodniczący Sekretariatu Oświaty i Wychowania, Kazimierz Grajcarek, przewodniczący Sekretariatu Górnicstwa i Energetyki, Dariusz Adamski, szef Sekcji Krajowej Przemysłu Okrętowego. Głos zabrali również P. Kamalam, przedstawicielka Międzynarodowej Konfederacji Pracy oraz Józef Niemiec, sekretarz konfederalny EKZZ, który zaprosił związkowców z „S” na europejską manifestację w Paryżu.

Na koniec o zrzeszanie się w NSZZ „Solidarność” zaapelował Michał Kulczycki przewodniczący „S” pracowników ochrony. Pracownicy sektorów takich jak usługi porządkowe, catering, handel też pracują za grosze i mają mnóstwo problemów. Ich płace nie pozwalają na godne życie. Wzywamy rząd do zmiany tej sytuacji, ale nie ludźmy się! Jeżeli nie będziemy

zorganizowani i silni samo wzywaniem niewiele tu pomoże. Aby osiągnąć nasze cele musimy się wszyscy o nie upomnieć. Tylko zorganizowanie się w związek daje szansę na poprawę warunków życia. Apeluję do wszystkich pracowników - zapisujcie się do NSZZ „S” - mówił Kulczycki.

Po 13.00 pochód ruszył z Placu Piłsudskiego pod Urząd Rady Ministrów. Na czele manifestacji szły osoby z wózkami z supermarketów wraz z produktami, na które stać pracownika zarabiającego płacę minimalną oraz emeryta otrzymującego najniższą emeryturę. Symbolem niespełnionych obietnic premiera były balony z hasłami z expose Donalda Tuska. Podczas manifestacji przeprowadzona została symboliczna zbiórka pieniędzy na wcześniejszą i zasłużoną emeryturę dla Premiera. Zbierane podczas manifestacji pieniądze zostały wrzucone pod Kancelarią Prezesa Rady Ministrów do specjalnej urny.

Niestety Premier nie miał czasu na spotkanie się przedstawicielami manifestantów, którzy przekazali petycję ministrowi Michałowi Boniemu, której w NSZZ „S” domaga się: od rządu i pracodawców:

Podwyższenia płacy minimalnej do wysokości 50% przeciętnego wynagrodzenia.

Zapewnienia systematycznego wzrostu płac wszystkich pracowników, rekompensującego wzrost kosztów utrzymania.

Zachowania uprawnień do obniżonego wieku emerytalnego dla osób pracujących w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze.

Przestrzegania prawa pracy i prawa pracowników do zrzeszania się.

Zapewnienia rzeczywistego, a nie pozorowanego dialogu społecznego.

Przed Kancelarią Prezesa Rady Ministrów manifestacja została rozwiązana. Przedstawiciele regionów i Komisji Krajowej podziękowali wszystkim uczestnikom manifestacji za przybycie i godne zachowanie.

XVIII MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL BRYDŻA SPORTOWEGO NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

W dniach 8-17 sierpnia 2008 roku w Słupsku odbył się Międzynarodowy Festiwal Brydża Sportowego NSZZ „Solidarność”.

W ramach festiwalu odbyły się XVI Mistrzostwa Polski NSZZ „Solidarność” w trzech konkurencjach: teamów, par i konkurencji indywidualnej. Jak od wielu już lat uczestniczyła w nich reprezentacja Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność”, tym razem w składzie: Adam Popławski, Dariusz Sterniczek, Mariusz Tatarczuk i niżej

podpisany Jan Gardocki. Nasi reprezentanci nie odnieśli znaczących sukcesów w prestiżowych turniejach festiwalu, ale każdy z zawodników wzbogacił się o pewną ilość punktów klasyfikujących w kwalifikacjach każdego zawodnika do określonej klasy mistrzowskiej.

Sukcesem naszej reprezentacji było mistrzostwo Polski NSZZ „Solidarność” w teamach i trzecie miejsce Darka w parach. Miejsce to wywalczył wraz z Józefem Brutkowskim z Regionu Podbeskidzie, który

zasilił naszą drużynę po koniecznym ze względów osobistych wyjeździe Mariusza. Udział w zwycięstwie w teamach i właśnie to trzecie miejsce w parach pozwoliło Darkowi Sterniczukowi na zajęcie drugiego miejsca w klasyfikacji łącznej mistrzostw Polski zawodników reprezentujących NSZZ „Solidarność”.

Na zakończenie przekazuję swoje przykre odczucia związane z mistrzostwami Polski NSZZ „Solidarność” a dotyczy one systematycznego, z każdym rokiem, spadku frekwencji uczestnictwa. Gdzie są regiony, sekcje i komisje, że tak mało zawodników uczestniczy w tej sportowej rywalizacji i konfrontuje swoje umiejętności z najlepszymi polskimi brydżystami i wieloma zawodnikami europejskimi? Piszę ten tekst w przededniu zapowiedzianej na dzień 29.08.br. manifestacji w Warszawie o Godne Życie i te walkę w pełni rozumiem i popieram i zdaje sobie sprawę, że potrwa ona długo i nie ma od niej sprawy ważniejszej, ale pomiędzy nasileniami protestów powinna trwać związkowa działalność opierająca się na sportowej rywalizacji, kulturze, turystyce i historii.

Jan Gardocki

XXII KZD w Wadowicach

W dniach 9-10 października 2008 r. o najważniejszych sprawach pracowniczych i społecznych będą dyskutować w Wadowicach delegaci, uczestniczący w XXII Krajowym Zjeździe Delegatów NSZZ „Solidarność”.

Ramowy program XXII Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność” Wadowice, 9-10 października 2008 roku

8 października 2008 r. (środa)

14.00-22.00 - Przyjazd delegatów - rejestracja, zakwaterowanie w hotelach
18.00-21.00 - Kolacja w miejscu zakwaterowania
14.00-16.00 - Posiedzenia komisji zjazdowych XXII KZD
17.30 - Posiedzenie Komisji Krajowej w WCK, ul. Teatralna 1
19.30 - Kolacja dla członków KK

9 października 2008 r. (czwartek)

6.45-7.45 - Śniadanie w miejscu zakwaterowania
9.00 - Msza św. w Bazylice Ofiarowania NMP
- Po mszy św. złożenie kwiatów pod pomnikiem Ojca Świętego Jana Pawła II
- Przemarsz z orkiestrą na salę obrad
10.30-11.15 - Podpisywanie listy obecności przez delegatów
11.30 - Uroczyste otwarcie obrad XXII KZD

14.00-15.30 - Przerwa obiadowa
15.30-Wznowienie obrad XXII KZD
19.00-20.00 - Kolacja
20.30 - Program artystyczny

10 października 2008 r. (piątek)

7.00-8.00 - Śniadanie w miejscu zakwaterowania

8.00-9.30 - Zwiedzanie Domu Rodzinnego Ojca Świętego Jana Pawła II
10.00 - Wznowienie obrad XXII KZD
14.00 - 15.30 - Przerwa obiadowa
15.30 - Wznowienie obrad XXII KZD
18.00 - Kolacja
19.00 - Wyjazd delegatów

Msza św. na rozpoczęcie obrad XXII Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność” zostanie odprawiona w Bazylice Ofiarowania Najświętszej Marii Panny przy Pl. Jana Pawła II w Wadowicach. Miejsce obrad XXII Krajowego Zjazdu Delegatów NSZZ „Solidarność”: Hala Sportowa przy Zespole Szkół Publicznych nr 1 w Wadowicach, ul. Słowackiego 2.

**Dział Szkoleń Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność”
przedstawia propozycję szkoleń związkowych na II półrocze
2008 roku**

NAZWA SZKOLENIA I CZAS TRWANIA

KODEKS PRACY	2 dni
ANALIZA EKONOMICZNA I FINANSOWA PRZEDSIĘBIORSTWA	3 dni
KSIĘGOWOŚĆ W ORGANIZACJI ZAKŁADOWEJ	1 dzień
MOBBING ZAGROŻENIEM MIEJSCA PRACY	1 dzień
UPRAWNIENIA ORGANIZACJI ZAKŁADOWEJ	1 dzień
NEGOCJACJE	3 dni
UKŁADY ZBIOROWE PRACY	2 dni
ROZWÓJ ZWIĄZKU	2 dni
PRZECIWDZIAŁANIE ŁAMANIU PRAW ZWIĄZKOWYCH I PRACOWNICZYCH	2 dni
ŚWIADOME KSZTAŁTOWANIE WIZERUNKU DZIAŁACZA ZWIĄZKOWEGO	2 dni
SZKOLENIE SKARBNIKÓW	1 dzień
ZAKŁADOWE KOMISJE REWIZYJNE	1 dzień
SPOŁECZNA INSPEKCJA PRACY	1 dzień

UWAGA!

Oprócz szkoleń wymienionych w ofercie możliwe jest również przeprowadzenie innych szkoleń, których program ustalany będzie zgodnie z zapotrzebowaniem Organizacji Zakładowej lub Oddziałów Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność”. Ponadto w dalszym ciągu prowadzimy zapisy na bezpłatne kursy komputerowe.

Zgłoszenia i zapisy

Dział Szkoleń Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność”

15-093 Białystok, ul. Suraska 1

tel. 085 7481100, fax 085 7481101

e-mail zr.podlaskiego@solidarnosc.org.pl

www.solidarnosc.org.pl/zr.podlaskiego

Politycy rozdziela pieniądze

PO ma nowy pomysł na spacyfikowanie mediów publicznych. Politycy będą trzymać kasę na media publiczne i sypać nią, jeśli te media będą rządzącym posłuszne? Taki model funkcjonowania mediów publicznych marzy się PO, co wynika z założeń do nowej ustawy medialnej przygotowanej w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Według posłów Prawa i Sprawiedliwości, którzy głosowali za odrzuceniem również poprzedniej wersji zmieniającej media ustawy autorstwa PO, nowe pomysły Platformy na media publiczne będą skutkować podporządkowaniem ich koalicji rządzącej. Z pieniędzy publicznych mogłyby też być „nagradzane” media prywatne.

Po wecie prezydenta i nieudanych staraniach o poparcie posłów lewicy odrzucenia weta, Platforma Obywatelska robi kolejne podejście do zmiany w funkcjonowaniu mediów publicznych. Podobnie jak poprzedni projekt ustawy medialnej, tak i kolejny - tym razem dotyczący ustawy o zadaniach publicznych w dziedzinie audiowizualnych usług medialnych, spotyka się ze sprzeciwem Prawa i Sprawiedliwości. - Projekt niszczy media publiczne, nie próbując ich reformować - uważa poseł Jan Ołdakowski (PiS) z sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu. PiS wciąż sprzeciwia się propozycji PO w sprawie likwidacji abonamentu radiowo-telewizyjnego. - Wbrew sprzeciwom środowisk twórczych, wbrew doświadczeniom krajów Unii Europejskiej, które w ostatnich latach abonament likwidowały, Polska idzie najgorszą drogą - dodał Ołdakowski.

Według posła PiS, niewłaściwy jest sposób, w jaki PO chciałaby finansować media po likwidacji abonamentu. - To próba podporządkowania mediów publicznych urzędnikowi, który będzie dzielił publiczne pieniądze - dodał poseł PiS. Zgodnie z założeniami do nowej ustawy medialnej media publiczne, po likwidacji abonamentu, byłyby finansowane ze specjalnie utworzonego Funduszu Zadań Publicznych. Funduszem, który zawierałby kontrakty z mediami na tworzenie programów, byłyby zasilany

publicznymi pieniędzmi z wpływów z podatku VAT z działalności radiowo-telewizyjnej i reklamowej. Radio publiczne byłoby finansowane ze środków publicznych w 80 proc., a telewizja - w 60 procentach. Pozostałe pieniądze na finansowanie mediów publicznych byłyby pozyskiwane przez nie np. z reklamy.

Na czele Funduszu stanąć ma trzyosobowa Rada Powiernicza wybierana przez Sejm. - To musi być jakaś pomyłka - tłumaczyła Iwona Śledzińska-Katarasińska (PO), przewodnicząca sejmowej Komisji Kultury i Środków Przekazu, słysząc, że o składzie Rady Powierniczej miałby decydować posłowie. Osoby wybrane do Rady przez Sejm mogłyby również decydować o przyznaniu środków zgromadzonych w Funduszu na przygotowanie programów tzw. misyjnych przez media prywatne. Sprzeciw opozycji budzi również propozycja likwidacji ośrodków regionalnych i przekształcenie ich w ponadregionalne spółki. - Dziś ośrodki regionalne informują społeczność lokalną, ta misja w tym projekcie zostanie przerwana - uważa Ołdakowski.

Przewidywane zmiany organizacyjne zakładają, że TVP zostanie postawiona w stan likwidacji, a w jej miejsce będzie

powołana nowa spółka nadająca programy telewizyjne. Z regionalnych rozgłośni radiowych i telewizyjnych powstanie 16 spółek radiowo-telewizyjnych. Zakłada się, że pierwszy program TVP to „antena narodowa”, gdzie dominowałyby: „informacja, publicystyka, dokument, film, reportaż, programy dla dzieci i młodzieży, szeroko pojmowana kultura społeczna, wielkie wydarzenia polityczne, kulturalne, społeczne, sportowe”. TVP 2 to „kultura artystyczna na różnych poziomach, z akcentem na kulturę polską, europejską i światową, edukacja, popularyzacja nauki”. Kanaly tematyczne to TVP Kultura i TVP Historia. Brak natomiast TVP Sport. TV Polonia finansowana by była ze środków MSZ. TVP Info byłoby pasmem wspólnym programów regionalnych. Przewidywane jest również wspólne pasmo programów radiowych.

Podobnie zorganizowane mają zostać programy radiowe: PR 1 - jako „narodowy program uniwersalny”, PR 2 - „program muzyczno-literacki”, PR 3 - program „muzyczno-informacyjny i rozrywkowy”. Z pieniędzy MSZ finansowane ma być radio dla zagranicy.

Artur Kowalski - ND

Platforma za Gomułką

Wysoka Izba będzie musiała tak naprawdę rozstrzygnąć to, czy jako mąż stanu rację miał Józef Piłsudski czy Władysław Gomułka - przed takim wyborem postawił posłów prezydent Łodzi Jerzy Kropiwnicki, który przedstawił obywatelski projekt ustawy, aby 6 stycznia - święto Trzech Króli - uczynić dniem wolnym od pracy, co w 1960 roku zniósł Władysław Gomułka.

- Zwracam się o przyjęcie tej ustawy i oddanie Narodowi tego, co mu komuna zrabowała - zaapelował Kropiwnicki. O losie inicjatywy na następnym posiedzeniu zdecyduje Sejm, a „za” są na razie jedynie PiS i PSL.

- Święto Trzech Króli jest najstarszym ze świąt chrześcijańskich, związanym z narodzinami Jezusa Chrystusa, obchodzonym nawet wcześniej niż Święta Bożego Narodzenia. Przyczyną wyjątkowego znaczenia święta Trzech Króli jest jego uniwersalne przesłanie. Pokłon Mędrców ze Wschodu, nie będących członkami narodu Izraela, oznaczał bowiem potwierdzenie misji Zbawiciela w wymiarze międzynarodowym - przypominał prezydent Łodzi. Pod obywatelskim projektem ustawy zebrano ponad 553 tys. podpisów. Kropiwnicki przypomniał, że po I wojnie światowej władze państwa nie miały wątpliwości, iż 6 stycznia powinien być dniem wolnym od pracy, a zniósł to dopiero Gomułka.

Przyjęcie ustawy zależy od stanowiska PO (Lewica jest temu od początku przeciwna), ale klub Platformy uważa, że projekt inicjatywy należy odrzucić już w pierwszym czytaniu. Poseł Arkadiusz Rybicki twierdził, że kolejny wolny dzień spowoduje straty w gospodarce, a sam budżet będzie miał wpływy o 1,5 mld zł niższe. - Praca w Polsce jest wciąż zbyt mało wydajna - uzasadniał poseł PO. - Mniej pracy to biedniejsi ludzie, mniej dochodu narodowego, więcej bezrobotnych i więcej towarzyszącym bezrobociu nieszczęść ludzkich. Praca jest dziś dobrem, które należy szanować. Skracanie czasu pracy jest nieodpowiedzialne - argumentował Rybicki.

Zdecydowanie przeciwko takim argumentom wystąpił poseł PiS Zbigniew Dolata. Jego zdaniem, Rybicki pokazał prawdziwą twarz swojej partii. - Jest to prawdziwe exposé o tym, co Platforma planuje polskim pracownikom: prymat gospodarki nad człowiekiem - zauważył Dolata. Inni posłowie z PiS zwrócili uwagę, że wolny dzień 6 stycznia byłby też korzystny nie tylko dla katolików, ale też dla tysięcy wyznawców obrządku prawosławno-ego, którzy tego dnia świętują wigilię Bożego Narodzenia.

Kropiwnicki przypomniał, że obecnie jako dzień wolny od pracy święto Trzech Króli obchodzone jest w dziewięciu krajach Unii Europejskiej. Wnioskodawca przypomniał, że 52 dni wolne od pracy, jakimi było wprowadzenie wolnych sobót, pomimo głosów krytyki nie spowodowały negatywnych zjawisk w gospodarce, której sytuacja jest teraz nawet lepsza. - Niestety posłowie z PO wypowiedzieli się dzisiaj głosem towarzysza Wiesława - ocenił poseł Tadeusz Cymański (PiS). - Mędrcy z Platformy zbuntowali się przeciwko przyjęciu do stajenki - dodał. Z wypowiedzi premiera i posłów PO wynika, że są nie tylko przeciwko wprowadzeniu wolnego dnia 6 stycznia, ale też w tej sprawie podczas głosowania będzie obowiązywała dyscyplina, co przesądza raczej o odrzuceniu projektu.

Grzegorz Lipka

Uchwała KK nr 20/08 ws. ustanowienia roku 2009 Rokiem Niepodległości i Solidarności

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” postanawia ustanowić rok 2009 Rokiem Niepodległości i Solidarności.

W przyszłym roku 1 września przypada 70-ta rocznica wybuchu drugiej wojny światowej, w której zginęło 6 milionów obywateli Polski. Zabiła ona też młodą jeszcze Polską Niepodległość, odzyskaną w 1918 roku, po 123-letniej niewoli. W konsekwencji tej napaści, dwóch totalitarnych mocarstw - hitlerowskich Niemiec i komunistycznego Związku Radzieckiego - Naród Polski musiał przez 50 lat zmagać się z obcym ideowo nam systemem totalitarnym, jakim był komunizm. Kolejne daty i miejsca bohaterskich zrywów pozwalały utrzymać wiarę w odzyskanie przez Polskę Niepodległości. Ofiary żołnierzy Armii Krajowej, Poznańskiego Czerwca 1956, Grudnia 1970, Radomia 1976, stanu wojennego wprowadzonego 13 grudnia 1981 roku, złożone na Ołtarzu Ojczyzny zaowocowały - dzięki bezkrwawej Rewolucji „Solidarność” - odzyskaniem przez Polskę w 1989 roku Niepodległości. Dziś nie moglibyśmy się z niej cieszyć gdyby nie Polski Kościół. Hasło: Bóg, Honor i Ojczyzna, było dewizą zyciową wielu Polaków, w tym wielkich kapłanów, m.in. Ojca Świętego Jana Pawła II, Kardynała Stefana Wyszyńskiego i ks. Jerzego Popiełuszki, którego 25-tą rocznicę śmierci, zadanej przez barbarzyńców z ówczesnej Służby Bezpieczeństwa będziemy obchodzić w przyszłym roku.

Mamy jeszcze świeżo w pamięci słowa Ojca Świętego Jana Pawła II, prawdziwego Ojca „Solidarność”, wypowiedziane do nas w trakcie ostatniego spotkania z „Solidarnością” w Watykanie 11 listopada 2003 roku. Ojciec Święty wspominając 1989 rok i ponowne zalegalizowanie NSZZ „Solidarność” mówił: „...polecam Twojej macierzyńskiej trosce „Solidarność”, która znowu może działać po ponownej legalizacji w dniu 17 kwietnia. Polecam idący w parze z tym wydarzeniem proces, który zmierza do ukształtowania życia narodowego w sposób zgodny z prawami suwerennego społeczeństwa. Proszę Cię, Pani Jasnogórska, aby na drodze tego procesu wszyscy wykazywali w dalszym ciągu potrzebne męstwo, mądrość i rozwagę, służąc wspólnemu dobru.

Wspominam te wydarzenia, bo mają one szczególne znaczenie w historii naszego narodu. A wydaje się, że uchodzą one pamięci. Młodsze pokolenia nie znają już tych wydarzeń z własnego doświadczenia. Można zatem pytać, czy właściwie doceniają tę wolność, którą posiadają, jeśli nie będą znali ceny, jaka została za nią zapłacona. „Solidarność” nie może zaniedbać troski o tę historię, tak bliską, a równocześnie już odległą. Nie można nie przypominać powojennych dziejów odzyskiwania wolności. To jest dziedzictwo, do którego stale trzeba wracać, aby wolność nie przeradzała się w samowolę, ale miała kształt wspólnej odpowiedzialności za losy Polski i każdego jej obywatela.”

Wykonując ten fragment testamentu Ojca Świętego ustanawiamy rok 2009 Rokiem Niepodległości i Solidarności.

KRÓTKO

Inspektor pracy skuteczniejszy niż sąd

Pracownik, który zwraca się o pomoc inspektora pracy, pozostaje anonimowy, a poza tym może uzyskać od firmy zaległe wypłaty szybciej niż przed sądem. Warszawski inspektorat PIP wyegzekwował ostatnio prawie 40 tys. zł wynagrodzenia za pracę w nadgodzinach, które należało się pewnemu robotnikowi budowlanemu.

Z kolei poznańska inspekcja pomogła m.in. 53 pracownikom firmy transportowej, którzy w ten sposób dostali ponad 43 tys. zł niewypłaconych diet za podróż służbową.

To tylko niektóre przykłady skutecznego działania Państwowej Inspekcji Pracy, która od początku tego roku wyegzekwowała od firm 27 mln zł na rzecz 45 tys. pracowników (w ub.r. dla 95 tys. osób odzyskano 83 mln zł).

Nierzadko postępowanie przed sądem trwa przez wiele miesięcy, a nawet lat. Inspektor pracy musi zaś zakończyć kontrolę wszczętą na skutek skargi pracownika w ciągu 30 dni. Kieruje wtedy wystąpienie do pracodawcy, wskazując nieprawidłowości i sposób ich naprawienia. Skarga do PIP powoduje kontrolę w całej firmie, dzięki czemu nierzadko korzystają także inni pracownicy. Inicjatywę przejmuje wtedy inspektor, który bada wszelkie nieprawidłowości i wzywa pracodawcę do wypłaty zaległych wynagrodzeń. Tymczasem sprawa przed sądem wymaga od zainteresowanego wiedzy o przepisach i procedurze sądowej.

– Pracownik składający skargę do PIP może pozostać anonimowy – zwraca uwagę Anna Tomczyk, zastępca głównego inspektora pracy. – Inspektorzy są bowiem ustawowo obowiązani do nie ujawniania informacji, że kontrola w firmie przeprowadzana jest w następstwie skargi, chyba że ten, kto ją złożył, wyrazi na to pisemną zgodę.

– Bardzo często bywa tak, że wystarczy sama kontrola inspektora, by świadczenie zostało wypłacone pracownikowi – dodaje Jacek Strzyżewski z Okręgowego Inspektoratu Inspekcji Pracy w Poznaniu.

– To od zainteresowanego zależy, czy wystąpi ze skargą do inspekcji czy z pozwem do sądu – mówi Lucyna Oleszek, sędzia, rzecznik prasowy Sądu Okręgowego w Przemyślu. – Często wystąpienie w pierwszej kolejności do inspekcji jest korzystniejsze dla pracownika, gdyż potwierdza roszczenia wobec firmy.

Inspektorzy najskuteczniej walczą o wypłaty wynagrodzenia dla pracowników, za nadgodziny, urlop, czas choroby. Interwenują również w wypadku naruszenia przez firmę przepisów dotyczących bezpiecznych i higienicznych warunków pracy.

Warto informować inspektorów PIP o każdym bezprawnym wypowiedzeniu przez pracodawcę umowy o pracę czy zwolnieniu dyscyplinarnym. Zainteresowany co prawda musi w takiej sytuacji

przede wszystkim odwołać się do sądu w ciągu – odpowiednio – siedmiu lub 14 dni. Inspektorzy mogą jednak zastosować wobec takiej firmy sankcje, by nie dochodziło tam do łamania praw pracowników w przyszłości.

Bywa jednak i tak, że pracodawcy nie godzą się z decyzjami inspektorów. Wtedy pokrzywdzeni, którzy chcą walczyć o swoje, nie mają już innej drogi, jak wystąpić do sądu i tam starać się o należności. W takich wypadkach sędziowie często podczas procesu wzywają inspektorów na świadków i pytają przed wydaniem wyroku o to, co ustalili w firmie podczas kontroli.

PIP działa także prewencyjnie. Inspektorzy chętnie udzielają porad zarówno pracownikom, jak i pracodawcom.

Przedsiębiorcy rozpoczynający działalność nie muszą się obawiać, że jeśli inspektor stwierdzi w firmie uchybienia, to wraz z zaleceniami dostaną mandat. Jeżeli jednak będą to nieprawidłowości zagrażające życiu i zdrowiu pracowników, inspektor stosuje środki przewidziane prawem, takie jak mandat lub skierowanie do sądu wniosku o ukaranie.

– Prowadzimy obecnie kampanię informacyjną w małych firmach zatrudniających do dziesięciu pracowników – mówi Jacek Strzyżewski. – Jak wynika z naszych kontroli, w takich firmach bardzo często nie przestrzegają się praw pracowników. Tacy przedsiębiorcy mogą wystąpić do nas o przeprowadzenie audytu. Wtedy inspektor wskazuje nieprawidłowości i sposób ich eliminacji, ale nie nakłada kar, lecz jedynie wyznacza termin na ich usunięcie.

Pracodawcy uczestniczący w programie podczas bezpłatnych szkoleń uzyskują niezbędną wiedzę z zakresu prawa pracy, otrzymują materiały informacyjno-szkoleniowe i wszelką pomoc inspektorów, by jak najszybciej dostosować warunki pracy do obowiązujących przepisów – dodaje Strzyżewski.

Pieniądze za utratę zdrowia należą się nawet po latach

Pracownik, który dopiero po przejściu na emeryturę zaczyna odczuwać konsekwencje pracy w szkodliwych warunkach, może się upomnieć u byłego pracodawcy o zadośćuczynienie za utratę zdrowia. Ryszard D. po ośmiu latach od odejścia z pracy w kopalni, w której pracował jako górnik strzałowy, wystąpił o 50 tys. zł zadośćuczynienia za znaczne pogorszenie słuchu.

Sąd okręgowy, który zajął się sprawą, stwierdził, że nie ma podstaw do takiego roszczenia. Z badań przeprowadzonych tuż po tym, gdy Ryszard D. zakończył pracę w kopalni, wynikało bowiem, że utrata słuchu jest minimalna, a już w 2003 r. państwowy powiatowy inspektor sanitarny stwierdził, że pogłębiającej się utraty słuchu nie można uznać za chorobę zawodową. Na tej

podstawie SO uznał, że co prawda warunki pracy powoda były jedną z przyczyn utraty słuchu, jednak nastąpiła ona dopiero po zakończeniu pracy w kopalni i nie może zostać potraktowana jako następstwo tego zatrudnienia. Sąd apelacyjny podtrzymał ten wyrok. Dopiero Sąd Najwyższy, do którego trafiła ta sprawa, w wyroku z 19 marca 2008 r. (sygn. I PK 256/07) stwierdził, że wieloletnia praca w warunkach narażenia organizmu powoda na oddziaływanie nadmiernego hałasu co najmniej uprawdopodobnia związek stwierdzonego u pracownika niedosłuchu z pracą na stanowisku górnika strzałowego pracującego na kombajnie górniczym. Zwrócił więc sprawę do ponownego rozpatrzenia przez sąd apelacyjny.

SN wskazał przy tym, że dochodzenie zadośćuczynienia od pracodawcy jest możliwe także wtedy, gdy przyczyny wypłaty tych świadczeń nie można zakwalifikować jako wypadku przy pracy lub choroby zawodowej. Występując z roszczeniem o zadośćuczynienie, pracownik nie może w postępowaniu sądowym powołać się jedynie na to, że pogorszyło się jego zdrowie. Musi także udowodnić wszystkie przesłanki odpowiedzialności, czyli winę pracodawcy, swój uszczerbek na zdrowiu oraz związek przyczynowy pomiędzy nimi.

W tym przypadku, zdaniem SN, kopalnia jako przedsiębiorstwo wprawiane w ruch za pomocą sił przyrody ponosi odpowiedzialność za rozstrój zdrowia pracowników, zgodnie z art. 435 kodeksu cywilnego, na zasadzie ryzyka. Wynika z tego, że może uniknąć wypłaty zadośćuczynienia (bądź odszkodowania), jedynie gdy udowodni, że do utraty zdrowia pracownika doszło w wyniku działania siły wyższej albo też wyłącznie z winy poszkodowanego lub osoby trzeciej, za którą kopalnia nie ponosi odpowiedzialności.

Biorąc pod uwagę, że utrata słuchu Ryszarda D. nie budzi najmniejszych wątpliwości, pozostała do udowodnienia jedynie trzecia przesłanka odpowiedzialności kopalni, czyli związek przyczynowy między warunkami, w jakich pracował, a jego stanem zdrowia.

Zdaniem SN skutki narażenia na oddziaływanie szkodliwych czynników, np. kontakt z azbestem, promieniowanie jonizujące, długotrwałe oddziaływanie ekstremalnych warunków pogodowych lub klimatycznych, mogą się ujawnić dopiero po latach. Dlatego sądy obu instancji powinny wziąć pod uwagę aktualny stan zdrowia Ryszarda D., a nie z dnia zakończenia przez niego pracy w kopalni. Ponieważ minęło wiele czasu, powstały wątpliwości, czy warunki pracy Ryszarda D. można uznać za bezpośredni i jedyny powód utraty słuchu. Zdaniem SN nie zdejmuje to jednak odpowiedzialności z pracodawcy. Zgodnie bowiem z wyrokiem SN z 13 stycznia 1997 r. (sygn. I PKN 2/97), nawet gdyby warunki pracy były tylko jedną z przyczyn rozstroju zdrowia, to i tak jego utrata powinna zostać zrekompensowana. ■

Jak być Innowacyjnym na Podlasiu?

Innowacyjność to wdrażanie nowych lub znacząco ulepszonych produktów (dóbr lub usług), procesów, strategii marketingowych lub nowych strategii biznesowych w miejscu pracy, firmie lub w kontaktach zewnętrznych. Te cztery typy innowacyjności zostały wyznaczone przez „Oslo Manual”: innowacje produktowe, innowacje procesowe, innowacje marketingowe i innowacje organizacyjne. Przykłady tego typu innowacji wprowadzane są w celu podniesienia jakości, obniżenia jednostkowych kosztów produkcji lub produkcji nowych lub znacząco zmienionych produktów. Coraz częściej przedsiębiorstwa dostrzegają potrzebę wdrażania innowacyjnych rozwiązań w swoich procesach biznesowych. Pozwala to na szybsze reagowanie na niestabilny rynek oraz otoczenie konkurencyjne firmy. Dzięki wdrażaniu innowacji w przedsiębiorstwie istnieje możliwość zaspokojenia potrzeb potencjalnych klientów przed konkurentami. A pierwsza zasada marketingu mówi, że lepiej być tym pierwszym. Bycie innowacyjnym może być kapitałem lub czasochłonne, ale efekty wdrażania innowacyjnych rozwiązań gwarantują zwrot poniesionych nakładów. Dodatkową zaletą również jest możliwość uzyskania zewnętrznego wsparcia finansowego, czy merytorycznego na takowe działania. Region podlaski nie jest faworytem w wyścigu do tytułu lidera innowacyjności. Z tego powodu wdrażane są różnego rodzaju narzędzia mające na celu wspieranie działań innowacyjnych w północno-wschodniej Polsce. Jednym z takich rozwiązań jest kończący się projekt pt.

„Rozwój Innowacji w zarządczych procesach biznesowych Małych i Średnich Przedsiębiorstw Europy Wschodniej poprzez użycie Wykwalifikowanych Menadżerów Procesów Innowacyjnych”, w skrócie PIM (Process Innovation Managers). Projekt ma na celu promocję Innowacji procesowych wśród wschodnio-europejskich małych i średnich przedsiębiorstw poprzez rozwój i udoskonalanie opartego na nowoczesnych rozwiązaniach informatycznych systemu, który będzie wspierał działalność menadżerów innowacji przy wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań w regionalnych MSP, aby podnieść ich wydajność oraz możliwości konkurencyjne na rynku. Temat innowacyjności wśród podlaskich przedsiębiorstw nie jest jeszcze tematem powszechnym, ale zainteresowanie projektem PIM pokazało, że firmy z naszego regionu traktują aspekt poważnie i z zainteresowaniem. Ogólna liczba prawie 50 uczestników seminariów informacyjnych oraz prawie 40 użytkowników stworzonej w projekcie platformy pokazują, że innowacyjność na Podlasiu może być jednym z narzędzi służących szybszemu rozwojowi regionu. Platforma PIM w fazie testów pomogła ponad 10 firmom w znalezieniu rozwiązań przy ich problemach z innowacyjnością w procesach biznesowych. Projekt z założenia miał służyć międzynarodowej współpracy przedsiębiorstw z sektora MSP w krajach Europy Wschodniej. Użytkownicy platformy PIM z Podlasia byli w stanie dzielić się dobrymi praktykami z przedsiębiorcami i innowatorami z Węgier, Słowenii,

Rumunii i Czech. W dużej mierze podlaskie MSP były beneficjentem informacji i kontaktów zawartych w platformie, ale również nasze doświadczenia zostały wykorzystane przez zagraniczne podmioty. Platforma PIM oferuje bardzo szeroki zakres współpracy z jej użytkownikami. Od bezpośrednich kontaktów z ekspertami w poszczególnych dziedzinach, przez wspólne opracowywanie wybranych tematów i rozwiązań, po przeszukiwanie specjalistycznych baz danych z informacjami z całej praktycznie Unii Europejskiej. Dzięki innowacyjnemu podejściu do tego typu narzędzia udało się stworzyć platformę, która praktycznie działa za użytkownika wyszukując samodzielnie informacje oraz kojarząc z ekspertami i użytkownikami o podobnych zainteresowaniach lub problemach. W skali Europy ciężko jest na razie mówić o wielkim sukcesie tego narzędzia, ale 80 firm, których problemy zostały skutecznie rozwiązane świadczą o tym, że platforma może znaleźć powszechne zastosowanie w sektorze MSP. W chwili obecnej olbrzymie zainteresowanie platformą PIM wykazują klustry oraz grupy współpracujących ze sobą przedsiębiorstw. Według podlaskich przedsiębiorców projekt oraz platforma PIM stanowią niezbędny krok w kierunku podnoszenia poziomu innowacyjności w naszym regionie. Platforma jest idealnym narzędziem służącym wymianie dobrych praktyk oraz kontaktom z ekspertami ds. innowacyjności z Unii Europejskiej.

Zespół projektowy PIM, Białystok

Więcej informacji o samym projekcie oraz utworzonej platformie jest dostępnych na stronie internetowej projektu: <http://www.pim-project.com>. Zachęcamy do współpracy i wykorzystywania platformy w codziennej pracy.

Prezydium Zarządu Regionu Podlaskiego NSZZ **Solidarność**

informuje, że prowadzi punkt sprzedaży biletów Komunikacji Miejskiej w Białymstoku przy ul. Suraskiej 1

Punkt czynny jest w godzinach: **Poniedziałek - Piątek 7-18**
Sobota 7-13

Sprzedajemy również:
- bilety dla **ZAKŁADÓW PRACY**
na dogodnych warunkach płatniczych,
- karty parkingowe,
- usługi ksero i laminowanie dokumentów.

Kupując bilety w tym punkcie wspierasz działalność statutową Związku!

BIULETYN INFORMACYJNY
NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” REGIONU PODLASKIEGO

ADRES REDAKCJI: ul. Suraska 1, pok. 208, 15-093 Białystok,
tel. 085-748-11-08, fax 085-748-11-01,
e-mail: zr.podlaskiego@solidarnosc.org.pl
www.solidarnosc.org.pl/zr.podlaskiego
REDAKCJA: Mirosław Markowski (red. naczelny)
Artur Jan Szczęsny (sekretarz redakcji), oraz Zespół.
WYDAWCA I DRUK: Region Podlaski NSZZ „Solidarność”.